

# Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVI

БРОЈ 292.

□

15. МАРТ 1986.

ЦИЈЕНА 30 ДИНАРА

СЈЕДНИЦА ОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА САВЕЗА КОМУНИСТА

## Заштићена друштвена добра

\* Разматрани ток и резултати јавне расправе о документима Деветог конгреса СК Црне Горе  
 \* За поплављено Цетиње — три милиона динара

ОД СВИХ ДОКУМЕНТАТА припремљених за Девети конгрес СК Црне Горе највећу пажњу комуниста у нашој општини побудио је Извештај о остваривању ставова претходног највишег радног договора партијске организације наше Републике. Констатације о квалитету тог до кумента, истакао је у уводном излагању на сједници секретар Владо Дулетић, кре-

основним организацијама Савеза комуниста, као и учесници у дискусији на сједници Комитета, своју ријеч су усмјерили на проблемима и слабостима, начину њиховог отклањања и путевима даљег развоја. У таквој атмосфери протекли су и састанци партијских организација у „Монтенегротуристу”, који су, с обзиром на место и улогу ове радне организације

претјераном државном упутињу, а траже, такође, да Савез комуниста Црне Горе заузме одређенији став према расту броја привредних колективи који слабо послују. Што се пак тиче дијела из вјештаја који се односи на политички систем, Општински комитет указује да је у јавној расправи искристалисано мишљење да је у нашој комуни највећи напре-



тале су се у јавној расправи од крајње афирмавативних — да је свеобухватан, комунистички отворен, критичан и самокритичан у осликавању стања, па до оних негативних — да Извештај представља скуп уопштених очјена непримјерјених мјесту и времену и стварном стању у Савезу комуниста и друштву у целини.

У највећем броју основчих организација Извештај је послужио као повод и тематски оквир о стању у будванској партијској организацији у целини, без дубљег понирања у шире друштвено-економске и политичке токове.

У средину јавне расправе, наравно, били су развој друштвено-економских односа и остваривање дугорочног програма економске стабилизације. И ако су резултати по славању добри, а у неким објектима привређивања и веома успешни, комунисти у

је у будванској привреди, и зазвали највише интересовања у нашој општини. Економски развој ове туристичко-друштвитељске организације текао је по опредељењима и жељама, али су створени друштвено-економски односи у њој постали кочница и за пословне резултате и за унапређивање самоуправљања. С тога је дата подршка концепту самоуправне трансформације „Монтенегротуриста“ која би водила рационализацију специјализацији процеса рада и јачању заједничких функција радне организације.

Испољавајући незадовољство о активностима на спровођењу стабилизационог програма, комунисти наше општине су се придржали захтјевима за што бржим промјенама у привредном систему, поготово када је ријеч о

одлучено је да се пострадалима од поплава у Цетињу упути помоћ у износу од три милиона динара.

Владимир СТАНИШИЋ

СВИ ЗАПОСЛЕНИ У „МОНТЕНЕГРОТУРИСТУ“, њих око 6.000 изјасниће се 18. априла на референдуму о новој организацији шеми свог колективи.

— Одредили смо тај термин јер сматрамо да припреме теку веома добро и да ће сви запослени до у детаље бити информисани о новом самоуправном концепту радне организације, каже др Ратко Вукчевић, генерални директор „Монтенегротуриста“. — Тај посао на којем се већ дugo ради по нашој оцјени треба да буде завршен прије одржавања партијских конгреса, а на другој страни желимо мирно да до-

### САМОУПРАВНА ТРАНСФОРМАЦИЈА „МОНТЕНЕГРОТУРИСТА“

## РЕФЕРЕНДУМ 18. АПРИЛА

очекамо овогодишњу туристичку сезону у којој нас очекује доста после.

Прије референдума концепт нове организације „Монтенегротуриста“ биће на јавној дискусији.

У „Монтенегротуристу“ су нам рекли да су спласнули отпори новој организацији шеми чији су носиоци били појединци у ООУР, мањом на подручју наше општине, који су ширили неистине у стилу „боље је било да остане овако“, „биће нам мање плате“, „изгубићемо радна мјеста“... Ради се о истини мањем броју људи који су се уплашили за сопствене фотографије и позиције које су стекли у појединим објектима.

— Ништа није урађено преко ноћи, каже Ратко Вукчевић. — На овом послу се радио студиозно и темељито, ангажовани су и стручњаци и радници се подробно објашњавају све предности реорганизације. Једини је циљ — стварање бољих услова за рад и развој туризма у цијелој републици.

С. Г.

### ПРИЗНАЊЕ

#### ИЗВИЂАЧИМА

У ОВОМ БРОЈУ:

- У СУСРЕТ СЕЗОНИ

Страна 3.

- УЗ ГОДИШЊИЦУ БИТКЕ НА ПАШТРОВНИЦИ

Страна 5.

- БУДВАНИ НА САРАЈЕВСКОЈ ЗИМИ

Страна 7.

- ЗАВРШЕН ШАМПИОНАТ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ШАХУ

Страна 8.

Д. Н.

ОСВРТ НА ЈАВНУ РАСПРАВУ „КРИТИЧКЕ АНАЛИЗЕ ФУКЦИОНИСАЊА ПОЛИТИЧКОГ СИСТЕМА СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САМОУПРАВЉАЊА“

# ШКОЛСКО - ДЕКЛАРАТИВНИ ПРИСТАП

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН Будва организовала је јавну расправу о „Критичкој анализи функционисања политичког система социјалистичког самоуправљања“. Јавна расправа је вођена на предкандидационим зборовима који су, поред разматрања извјештаја о раду делегација, делегата и носилаца самоуправних, јавних и других друштвених функција у претходном мандату, имали за циљ утврђивање питања која би требало решити у наредном периоду и на широј основи. У том концепту, наредни текст представља сублимирани израз резултата јавне расправе и критичких примједби изречених у вези са функционисањем политичког система.

Основни је утисак да „Критичка анализа“ не разголишује у потпуности стварне узроке кризе функционисања политичког система, па је са мим тим изостао конструктивни допринос у проналажењу евентуалних решења. По „Критичкој анализи“ главни је узрок кризе неовладавање радника проширеном препроцесијом, па се намеће став да је имплиците у простој рејону активирање најбољем реду. Примећује се да је дата изузетно површна анализа етатизма као једног од извора кризе и није направљен ни елементарни аналитички покушај утврђивања стварне структуре отуђених центара моћи. Осим таксативног нарађања проблема аутори овог документа нигде не кажу јасно што треба мијењати у систему, што се досад није спроводило и не налазе за сходно да објасне што је базар добро функционисало. Међутим, дата је коначна потврда да социјалистичко самоуправљање није у потпуности заживјело и да су са самоуправним механизмима и институције само лијепа орна ментика, која није дирала у стварне центре моћи, већ су им, напротив, служили за прикривање њиховог деструктивног друштвеног утицаја.

У суштинском смислу, „Критичка анализа“ је по својим предлозима далеко испод Дугорочног програма економске стабилизације и уместо да се ослања на већ постигнута ријешења у њему, она их поново обрађује, али на политичким нивоу. Тако се старе расправе око Дугорочног програма преносе и на теме изискују нова договарања за већ договорене ствари.

Треба рећи и то да у времену хипертрофије национализма и полуцентрализма етатизма „Анализа“ заговора појединачно јачање радничких класних и националних интереса и тако испушта из вида хроничну атрофију првих.

Остављајући по страни приједбе начелног карактера, неопходно је указати на неке конкретне слабости „Критичке анализе“ које захтијевају њену даљу дрогадњу и темељну концептуалну прераду.

Говорности — па и кривична. Не треба заборавити да је че сто питање одговорности истовремено и проблем фактичке неједнакости у квалификацијама тешких преступа чији су починиоци чланови СК од оних који нијесу чла нови ове организације.

Закључено је да је неопходно активирање науке на плану разграничивања одговорности, како би сестало на пут злоупотребама колективне одговорности, која заправо, супротно својим интенцијама служи за прикривање личне одговорности.

У разматрању изборног поступка „Анализа“ прави велики корак напријед, јасно стављајући да знаје да је неопходна његова даља дрогадња сагласно принципима не посредне самоуправне демократије, ипак треба је, како то сада расправа показује, обратити пажњу на следеће недостатке:

У изборном поступку на нижим нивоима постоје алтернативне могућности, што је и генерално својство сваког изборног процеса, али у процесу избора за функције у републичким и савезним тјелима све се више приближава свршеном чину и суженој опцији, која не допушта постојање више кандидата. Нужност да се постигне јединство у предлагашају заједињује све остале циљеве, јер би увођење алтернативе показало фактичку подијелност или тзв. плурализам са самоуправним интересима. Фиктивни монолитизам у изборној политици има касније из билој реперкаје на плану инвентивности, креативности, и квалитету рада изабраних функционера, с обзиром да се робује техничкој процедуре, а не функционалном принципу, односно принципу стварне користи. „Критичка анализа“ на овом мјесту не иде даље од генералне оцјене.

Предлаже се поједностављење поступка опозива, уз елиминацију поновне и компликоване изборне процедуре. Претјерани нормативизам, као што је показала јавна дискусија има заправо за циљ стварање услова који би онемогућавали брзе, кадровске промјене, јер би то измјено нило структуру пожељних кадровских, ријешења. По природи дубоко инертан он је директно супротан начелу — владајмо сви, да не би нико од нас владао посебно.

У области остваривања уставног концепта република и аутономних покрајина „Критичка анализа“ не даје решења за ситуацију када покрајински органи не извршавају јединствене републичке прописе за које су одговорни. Предлаже се да у том случају РИВ СР Србије упозори надлежни покрајински орган у Скупштину СР Србије. Међутим, незна се ко је коме одговоран у крајњој истинци, ако и након тога законска регулатива закаже...

Разрађујући остваривање уставног концепта федерације је, „Критичка анализа“ више наглашава СФРЈ као савезну и федеративну државу,

ме одређењу дубоко научан метод, која по својим оштим логичким, методолошким и егзактним захтјевима није у никаквој вези са маниром компромитерства, дневно — политичких интереса или чак договора са нашом сопственом свијешћу о томе колико смо спремни да чињеницама погледамо у очи, без обзира колико оне биле поразне по нас.

Мр Јово ГРЕГОВИЋ

## ПОЈАВЕ ЛАЖНА ПОВЈЕРЕЊА

НА НЕДАВНО одржаној општинској изборној конференцији Синдиката посебна критика упућена је на рад синдикалних осавештених организација у удруженом раду. Оне се, речено је, не баве питањима и проблемима од виталног значаја за унапређење социјалистичких управних односа у својим срединама.

Синдикалне организације напротив саме себе искључују из расправе око доношења закључача у вези расподјеле средстава за личне дохотке, расподјеле станови и слично.

Све то оне препуштају руководним структурима. А, с друге стране, живот је показао да таква „повјерења“ неријетко доводе до кришења самоуправних понашања и законитости. И, све се то догађа на очиглед синдикалних организација за које малтеше важи: ни лук јеле, ни лук мирисале.

Једак од коментара за таква понашања био је: — Угоститељи код нас имају највеће личне дохотке, па ти „представници“ радничке класе неће и не желе да себи и руководним структурима ремете миран живот. Јер, ето, они су позвани да бдију над судбином једних и других. Аплаузе тако добијају, и то неријетко, и они за чије се неизнаје плаћа на више начина.

О тим и другим сличним појавама се зна и прича, најжалост не на правим мјестима. О тим „угод стиљским дезертима“ на широку се распреда по канцеларијама, паравно, из затворених врата.

А, чему све то може да води не представља никакав ребус, поготово не политички.

Д. НОВАКОВИЋ

## ПОСЛЕДЊА ВИЈЕСТ

### ТРИ ОСТВАРЕЊА „ЗЕТА-ФИЛМА“

На 33. фестивалу југословенског краткометражног филма, који ће се у Београду одржати од 27. марта до 1. априла „Зета филм“ из Будве учествоваће са три остварења — два за званично надметање и један у информативној секцији. За приказивање у званичној конкуренцији, тројчани жири фестивала: Петар Лаловић, предсједник и чланови Мирза Идризовић и Благоје Куневски, између 136 понуђених филмова одлучио је да се у програм фестивала укључе два остварења у продукцији будванског дистрибутора. То су краткометражни филмови „Ограђено море“, једног од јејтерана црногорског филмског стваралаштва Никше Јовићевића, у конкуренцији је ушао и филм „Капетан Рива“, аутора Предрага Делибашећа.

Филм „Метри живота“ жири фестивала је одредио за приказивање у информативној секцији фестивала.

Д. Н.

## Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакцијски колегијум. Главни и одговорни уредник: ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО за графичке производе и услуге „Андреја Палташин“ — Котор. Претплатна: годишња 1.050 дин.; за иностранство 20 долара. — Рукописи се не враћају

## НА ПРАГУ ТУРИСТИЧКЕ СЕЗОНЕ

## УБРЗАТИ ПРИПРЕМЕ

СЕЗОНА ЈЕ И КАЛЕНДАРСКИ и туристички, та-корећи, на прагу. Доласци првих иностраних група најављени су за крај овог мјесеца и почетак априла. Туристичка берба тек што није почела.

Како смо се и колико припремили за наступајућу туристичку бербу, питање је које, напротив — виси у ваздуху. Јер, дosta послова пла-нирали да се туристичка по-нуда обогати и оплемени, и тиме створе услови за боље туристичко пословање, није започето а „лет је до дванаест” да се у посао крене организовано и са више одговорности.

Хотелијери, истина, тврде да ће гости дочекати спремни. У току је „умивање” хотела, па треба очекивати да проблема са те стране неће бити. Но, треба се бојати да ће их бити код других учесника у туристичком пословању. Годинама се, на првом јер, констатује да на Црногорском приморју нема ауто-кампова који испуњавају одговарајуће туристичке стандарде. Зато ниједан ауто-камп од Игала до Улциња није унијет у одговарајуће проспекте и друге публикације које гости упућују где уз жељени конфор могу одмор да проведу.

Касни се и са другим пословима. У новим општина ма категоризација сопствене организације појединачно да се одреде цијене по-тења, које нијесу мале и на чије износе потенцијални гости већ реагују.

Тек сада се воде разговори и договори како да се финансирају комуналне дјелатности. Још се није „загризло” и питање око завођења реда у локалном и међумјесном саобраћају. Још се не зна ко ће одржавати плаже и зелене и друге јавне површине. Коће ли љети бити до волно воде, питање је на које правог одговора још не-ма.

А, с друге стране, времена је било да се на сва та и друга питања дају одговори и јасно утврди ко је за шта одговоран. „Мртва” туристичка сезона, изгледа, успавала је многе. А туристичко привређивање не признаје зимску отпуштеност, па је крајње вријеме да се напусти зимско мртвило и крене се у извршавање обавеза и посло-ва.

Д. Новаковић

## КОМУНАЛЦИ ПРЕД РЕОРГАНИЗАЦИЈОМ

ВЕЋ ДУЖЕ ВРЕМЕНА у КСРО „Јужни Јадран” воде се расправе око неопходности организационих промјења на основним и на нивоу радне организације. Пошло се од тога да су промјене неопходне, прије свега, ради унапређења организације по словања. Тим питањем бави-ле су се основне организације и акциона конференција Савеза комуниста, самоу-ја

правни органи и ООУР и Раднички савјет Радне организације.

До сада се иступало са предлогом да уместо пет буду дviјe основне организације, па да Радна организација буде без основних организација. Ни један ни други предлог ниједну прихваће ни, и Раднички савјет Радне организације ускоро ће расправљати о најновијем предлогу комисије којој је стављено у задатак да покуша да пронађе најбоље решење за будући рад КСРО „Јужни Јадран”.

Најновији предлог је да од постојећих пет, остану три основне организације удруженог рада и то: „Водовод”, „Новоградња” и Комуналне службе. Предлог предвиђа да се „Зеленило” удружи у „Новоградњу”, која би преузела сва њена средства, права и обавезе. Престала би да постоји ООУР „Изградња и одржавање станови”, с тим што би се њени дјелови припојили другим основним организацијама удруженог рада.

Но, и на овај предлог већ има замјерки, па је неизвјесно каква ће његова судбина бити на првој наредној сједници Радничког савјета Радне организације. А, са ра-зрјешењем овог комуналног чвора не би требало одуго-влачiti. Јер, туристичка сезона је на прагу, а шта ко-муналне службе значе за укупну туристичку понуду, као и задовољење потреба удруженог рада и грађана, није посебно потребно наглашавати. Свако одуго-влачење да се започeti посао привре-де крају може само да се по-врати попут бумеранга. А, то је она што не би смјело да се додги.

Д. Н.

## ЦИЈЕНЕ

ЗАДЊИХ ДАНА ове зиме свједоци смо честих прича око цијена које су одређене за кревете у домаћој радиности за овогодишњу сезону. Чује се готово на сваком кораку — „је ли скupo”, „да ли је могло јефтиније”, „коће ли нам гости долазити као и лани”... У „Монтенегроекспресу” сматрају да се претјерало са цијенама које су порасле за три пута у односу на прошлогодишње, да има много малверзија у вези са издавањем соба туристима, а по њиховом мишљењу највише се шверцује са категоријом. Собе које по комфорту одговарају онима из друге категорије, домаћини издају наплатијући од гостију износ који важи за прву категорију. Руководиоци „Монтенегротуриста” су јавно изнијели своје неслагање са новим цијенама и контролом која се врши током сезоне, сматрајући да то штети њима, али и цијелом туризму.

У Туристичком савезу Будве су изненађени оваквим ис-тупањем другова из „Монтенегроекспреса”. Из више разлога. Наводе да цијене уопште нису високе, да заостају за онима које ће важити у Дубровнику, Макарској и другим туристичким регијама на Јадрану и то осјетно. Посебно се љуте због оглушавања људи из ове и других ООУР „Монтенегротуриста” које се баве организовањем смјештаја гостију у собама домаће радиности, на њихов позив за заједничко формирање предлога о цијенама које ће важити ове сезоне. А позиви су упућени на адресу свих организација које се баве туризмом на овом подручју. Што се категорисања соба и малверзија у вези са тим тиче, у Туристичком савезу су категорични — контрола ће бити стална а казне за пре-кришце ригорозне.

И тако и у „Монтенегротуристу” и у Туристичком савезу имају своје „разлоге” за нове цијене и „напад” који је на њих услиједио. Очигледно је да је дошло до неспоразума „у кући” а посљедице ћемо сви сносити, уколико их буде. А вјероватно ће их бити јер за „свађе” се брзо чује. Чини се да би много боље било да су људи из ових организација раније сјели за исти сто и о свему се договорили па јединствено наступали на конференцијама за штампу и другим мјестима, гдје се говорило о сезони која предстоји и цијенама, него што се овако препуцавају. Но, времена за договоре имају и потребно их је „уприличити” како нови неспоразуми не би донијели много више штете нашој туристичкој општини.

С. Г.

## СЈЕЋАЊА

## У БАРСКОМ ЛОГОРУ

„ЛАСТАВИЦО ПТИЦО мила би ли наша пошта била да одлетиши пут планина, где је наша омладина, и однесеш поздрав свима, а највише друговима”.

Наша 10. барака је, сигурно, била најбучнија и највећи селија. Томе је нарочито до-принесио Џетињанин Дима Јовановић са његовом хармоником.

ПЕРО СТАНИШИЋ — ПЕЂАНАЦ

У логору у Бару боравило је, краће или дуже вријеме, неколико десетина чланова Партије, такође и кандидата за чланове КПЈ и СКОЈ-а. Имена свих њих ваљда нико није ни знао. За вријеме боравка у логору, срио сам и упознао и многе комунисте које рапираје нијесам знао. На водим имена другова, по сјећању, свакако уз могуће грешке.

Чланови КПЈ: Перо Станишић — Пећанац, Саво В. Станишић, Крсто Н. Станишић, Боро И. Станишић (свега је дан — приликом спровођења у затвор у Италији), Рако К. Дулетић, Владо Лучић, Нико А. Јовановић, Душан М. Зец и Пеко С. Јелићевић (Будва); Крсто Маретић, Петар Капичић, Марко Поповић, Димо Вујовић, Вељко Беговић, Зарија Машановић, Блажко Тамићић и Илија С. Митровић (Џетиње); Гајо Вучетић, Ристо Кра-

љевић, Јован Копривица, Милан Павловић и Ернест Фишер (Никшић); Миша Поповић, Бранко Лазовић, Свето Пејановић, Халид Селхановић, Бранко Нилевић и Драго Ивановић (Подгорица — Титоград); Воле Јовановић (Колашин) Вуко Булатовић (Бијело Поље); Вешо Видојевић (Мојковац); Богић Влаховић и Милован Васовић (Андијевица) и Рако Ражњатовић (Улцињ).



Перо Станишић - Пећанац

Кандидати за чланове КПЈ и чланови СКОЈ-а: Бранко Иличковић, Вељко Калуђеровић, Милутин Војићић, Мирко Вујачић, Драго Јововић,

ио говори. Чврст, одлучан и управан у сваком погледу. Перо је, први међу старјеним барака, одбио да, приликом рапорта, поздрави фашистичким поздравом. На стругу упозорење и пријетњу команданта логора Перо је одлучно одговорио: „Ја нијесам фашиста и нећу да поздрављам фашистичким некој југословенским поздравом”.

Пеко ЈИЈЕШЕВИЋ  
(Наставиће се)



ИЗМЈЕНЕ ЗАКОНА О РАДНИМ ОДНОСИМА

# ШТА ЂЕ ПОКАЗАТИ ПРАКСА?

**РАСТ НЕЗАПОСЛЕНОСТИ** и сложеност положаја сезонске радне снаге у појединачним дјелатностима, утицали су да се прије извјесног времена иницира измјена законских прописа. То је остварено до поноћем Закона о измјенама и допунама Закона о радним односима СР Црне Горе, новембра прошле године. Међутим, примједбе (посебно уздуженог рада) током јавне расправе и приликом усвајања закона, и неспоразуми око његове примјене, говоре да законодавац није добро сагледао реалне услове и могуће посљедице, па ће ова година бити и права провјера квалитета промјена Закона о радним односима.

Суштина промјена која се тиче сезонског рада (често је и најинтензивије за наше подручје) јесте у изричитом ограничењу трајања рада сезонаца на четрдесет два часа седмично, односно с пре-расподјелом радног времена најдуже на шест мјесеци не прекидно. А ако радник ради дуже од шест мјесеци за снива (по силе Закона) радни однос на неодређено вријеме. Такође, ради сезонског обављања послова радни однос се не може заснинати на вријеме краће од трајања техничких послова.

Ипак, и поред лијепих жеља и намјера примјена Закона почела је — неспоразумом. Закон наиме, није регулисао рјешавање права оних радника који су се затекли у радном односу у вријеме ступања на снагу закона, а који са прерасподјелом радног времена траје дуже од шест мјесеци и завршава се након ступања на снагу закона. Услиједило је ту мачење Републичког комите-

та за рад, здравство, борачко-инвалидску и социјалну заштиту (у виду упутства општинским органима управе надлежним за послове рада) по коме одредбе Закона важе ретроактивно, те се сматра да су ти радници засновани на радни однос на неодређено вријеме по силе Закона. На основу тога многи сезонци су се обратили организацијама у којима су радили са захтјевом за пријем у радни однос на неодређено вријеме. Међутим, било је јасно да није у духу нашег законодавства (и права узите), да норме не могу важити ретроактивно јер то није изричito речено у самом закону, па је након тумачења представника суда удржаног рада, услиједило објављање захтјева радника.

Но, шта ће се дешавати ове године, како ће се све те промјене остваривati у пракси, колико ће, коначно, утицати на побољшање положаја радника запослених на одређено вријеме и смањење броја незапослености? Одговор смо потражили у организацијама удржаног рада, или из (не)разумљивих разлога нијесмо много сазнали. Међутим, сасвим је извјесно да сезонци неће радити тада као ранијих година, а „њихов“ посао завршаваће или постојећи, или новопримљени стални радници. С те стране посматрано, треба очекивати позитивне ефekte, тј. повећање броја сталних радника. (Надајмо се да организације удржаног рада неће процаћи и овде неку „рутпу“ и ангажовањем радника преко омладинских и студенских задруга и сервиса, избегију примјену овог закона. То, иначе, не би би-

ла новост. Све ће то захтјевати много енергичнију акцију инспекцијских органа досад).

Ипак, остаје озбиљно пitanje да ли ће све ићи тако лако и да ли се проблем се зонске радне снаге (и проблем незапослености, уопште) може решавати на овакав начин. Несумњиво је да сезонско пословање у туризму и угоститељству подразумијева и одређен број сезонских радника. Према најавуто ритативнијим гледиштима отимални однос стални — се зонски радници је 70:30, а у конкретном случају, законодавац пледира да, безмalo, сви радници у овој дјелатности буду стални радници. Такво администрирање је, свакако, супротно економској логици, директни атак на положај туристичко-угоститељске привреде и аутономију организација удржаног рада. Јер, несумњиво је да се „декретом“ не могу елиминисати економске законитости, нити повећати акумулација, а ни ограничити загарантовање права организација удржаног рада у воћењу послове политици.

Овај закон ће утицати и на остваривање права радника за вријеме привремене незапослености. Они који су већ остварили право на нов члану накнаду вјероватно ће га и задржати. Али они који нијесу, тешко ће га и остварити, јер је за то потребно девет мјесеци непrekidnog рада, или дванаест с преkidima у посљедњих осамнаест мјесеци. Ово није основни проблем који ће створити примјена новог закона, али није ни беззначајно.

В. М. Станчић

## ТУРИСТИЧКИ ВРЕМЕПЛОВ

ЛИСТ „ЦЕВА“ ИЗЛАЗИО је 1932. године — опет је директор био Славко Мојсиловић који се сада скривао иза псеудонима Глорија Мојсеску, уредник Риста Јанковић, сарадници Миљутин Каташић и Спасоје Јовановић. Лист је сада имао већу редакцију па су изашла три броја.

Лист „Адио маре“ изашао је у августу те исте године,

опет у „режији“ Глорије Мојсеску, а лист „Оfen“ појавио се наредне 1933. године. Изашла су укупно три броја, а редакција је била углавном иста. Летимичан поглед казује да је тај лист био најбогатији прилозима и илустрацијама, што значи да се редакција била „уходала“. Славко Мојсиловић је показао свој заиста раскошан та-

ленат за новинарство и као „учитељ“ задужио је „нови наре“ који су му помагали.

Сви ови листови на духовит начин, у стиху и слици, износили су актуелне догађаје у колонији, згде и незгоде феријалаца и мештана. Тон је увијек био пристојан — „уређеници“ су се трудали да никад не падну у грубост и вријеђање. „Феријална штампа“ — то се слободно може констатовати — у пуној мјери је допринијела успјеху колоније Студентског феријалног савеза у Петровцу.

Покушајемо да користећи сачуване примјерке феријалних листова, „извучемо“ неколико шала из којих се може добити слика живота у колонији и Петровцу.

Лист „Колонија“ од 19. јула 1929. године доноси у де сетеџу приказ истинитог до гађаја — „свадбе“ на Катичу. Славко Мојсиловић је на писао пјесму под називом „Женидба Јанковића Рила“. Текст је илустровао сликама „младе“ и „младожење“. До гађај је био интересантан и за Петровчане иако је упитању била шала. Како је дошло до „свадбе“? Међу феријалцима је, наиме, било младића и дјевојака који су стално били на сунцу, а било је и оних који су избегавали сунчеве зраке. По „прноћи“ највише су пада-

# ПРВА ПРИВАТНА ПРОДАВНИЦА

У БЛИЗИНИ НАЈВЕЋЕГ супермаркета на јужном Јадрану недавно је отворен први приватни минимаркет, који је изазвао не мало интересовање грађана Будве, ненавиднутих на овакав вид понуде приватног сектора. Тим поводом, смо посетили ову радњу, и ево шта смо забиљежили.

— „Уложио сам око 5 милиона, запослио фамилију и још два радника, каже нам власник, Жарко Ђуришић. — Папире сам добио, врло брзо, тако, да од адаптирања просторије до појаве првих купаца нису прошла ни два мјесеца. Иначе, трудимо се да потрошаче задовољимо на најбољи могући начин, али, то није баш лако. За неке артикле приморан сам да постегнем чак до Ниша, Скопља, Чачка... а све то кочта.

— Нама, приватницима, често траже да робу плаћамо готовински што значи одмах, а неки чак хоће и аванс од неколико десетина хиљада динара. Приватни трговац је препуштен сам себи... све зависи како се снађе. Има много несигурности у пословању“ каже касирка Желька.

Срећна сам што сам овде добила посао јер сам дugo времена била без икаквих прихода. Зарађујем око 40.000 динара, имам и топли оброк, — каже Невенка Мирочевић, која ради као продавачица. Иначе, многи дефицитарни артикли се овде увијек могу наћи, а цијене су врло приступачне. Тако 1 кг. јабука кошта 230 динара, литар уља 435 динара, брашно 99 динара, лимун 500 динара, (јефтинији за 120 динара него другде), флаша пива стаје 80 а, пасуљ 654 динара.

Дневни промет се креће између 250.000 и 300.000 динара. Власник Ђуришић заради 6 до 7 посто од промета.

Будви је сигурно била потребна једна оваква радња, а искуство Жарка Ђуришића сигурно ће користити будућим власницима пильварница и бутика чије отварање ускоро очекујемо.

Минимаркет ради од 6 до 20 часова, а ако имате проблема приликом куповине, телефон је 41-190 па назовите.

Б. Поповић

# ПЕТРОВАЦ НАШЕ МЛАДОСТИ



Господин Кокан наш вођа и десна рука препун је општих брига и колонијалних мука. Ал' и он је човјек од меса и крви када сврши дужности забавља се први. Најмилија разонода сад су њему књиге-приче, од поноћи он их чита а читавији желеју гаји да преживи све то он па кад заспи, он се створи на језеру „Карикон“...

Лист „Адио маре“ као што се може и наслутити из назива значи оправштаје од мора и колоније. Он је сјетан — из текстова провјејава то га за лијепим данима у Петровцу, ту су и илустрације — најртвији је вагон са написом „Београд“ и дјевојка која маше с прозором вичући „Адио маре“.

Исписане су и друге многе згоде из кухиње, са плаže, из других штетњи, игре. Истина сви ти текстови пријају блиједу слику богатог живота који се одвијају у ступентској колонији у Петровцу. Али код некадашњих феријалаца, и њихових вршњаца из Петровца они свакако буде успемене на лијепе тренутке заједничког живота и дружења.

Припрема: С. Грегорић  
(Наставиће се)

УЗ ГОДИШЊИЦУ БИТКЕ НА ПАШТРОВНИЦИ

# ПОБОРИ НА МАМУЛИ И ПРЕВЛАЦИ

ИСТОРИЈА БОКЕ, Кривошија, Грбља и Побора испуњена је непрестаним борбама и исписана златним страницама о ослободилачким и револуционарним бојевима и биткама. Робујући једино идеји слободе, борили су се против феудалаца и Турака, а заједно с Русима и Црногорцима ратовали против Наполеонових генерала Клодера и Делзона, и усталијали против аустроугарске солдатетске. Кривошијски или Бокељски устанак (1869) снажно је одјекнуо у срцима слободољубивих народа. Седамдесет и три године касније услиједио је нови — 1941. и 1942. читава Бока и Побори, ко зна по који пут, постали су попришта борбе голоруког народа против до зуба наоружаним и неупоредиво бројнијим непријатељем.

Почетком фебруара 1942. у подловћенском селу Поборима налазиле су се двије чете Приморског батаљона „Стеван Штиљановић“. Оно је тих дана било важној пункт одакле се радило на формирању народнослободилачких одбора и организација омладиње и жена у околним селима. Из њега су одлазили на свакодневне задатке чланови Штаба Ловћенског одреда и инструктори ПК КПЈ за Црну Гору, Боку и Санџак. Ширило се све више борбено расположење међу народом источне Боке, која је — анектирана и сматрана као „законито право империјалног Рима“ — постала поприште народнослободилачке борбе.

У ноћи између 24. и 25. марта 1942. године четири до пет хиљада Италијана кренуло је из Будве, Брајина и преко Горњег Грбља и Мрчевог поља у правцу Паштровнице. Придружило им се и око тридесет четника са Мирција, Чавора и Грбља. Двадесетпетог ујутро започела је битка, крвавија од свих до тадашњих на Приморју. На Паштровницу је бљувало ватру чедесет брдских оруђа са форова на Врмџу и крста рице „Бари“, која је била усидрена код Тивта. Био је ведар дан, а сва брда обавијена маглом од експлозија неколико хиљада граната. Чинило се да гори не само шума, него земља, камен и снјег! На другој страни на лазило се свега шездесет партизана, а већина њих доживела је том приликом прво ватreno крштење. У тој борби погинуло је седам, а ранено осам бораца Приморског батаљона „Стеван Штиљановић“.

Тога дана — сјећа се Тодор Зец, који је имао тек петнаест година — тукли су нас артиљеријом са Врмџа и Троице, а пред Италијанима су калаузили петоколонаши, који су добро познавали сваку стазу и богазу око Побора, Стјевића и Паштровнице. У борби ми је погинуо брат Нико — имао је 21 годину, а другог брата, дијете од седам година, убили су ми у мајчином наручју... А када је око четири сата послије подне пала команда за повлачење, на Паштровници је остао само Петар — Мишо Зец, деветнаестогодишњи пушкомитраљезац. Погинуло је јуначаки, штитећи од ступнице својим друговима. Четници су се касније, у свом штабу, на његовој крвију напотпуњено и месима из решетканог шајкача с петог краком звијездом заклињали да ће служити краљу и отаџбини, у ствари окупатору, који се био острвио против нашеј народе.

Сутрадан, 25. марта, Италијани и четници направили су крвави пир. Запалили

који је као дјечак од свега девет година ухваћен с мајком, братом и отромним бројем дјеце, жена и стараца узбјегу испод Побора.

— Сусрет с фашистичким војницима у воденици села Крапине био је стравичан. Заједно са четницима појавили су се Италијани на већ разваљена врата са упереним пушкама и бомбама које су им висиле низ браде, јер су их држали зубима за каше. Године разочарани што нијесу нашли на борцу, уз ужасно малтретирање, вику и дреку — ријечи нијесмо разумјели — сатеријали су нас у Ластву Грбальску. Касно у ноћ стигли су и карабињери. У покривене камионе сабијали су нас као сардине, добро зашнијали цераде и кренули с нама у непознато. Чинило ми се да је важња трајала веома дugo. Гладним и жедним, најтеже је било слушати плач беба, јецаје и нарицање неутешних мајки од којих су многе, минулог дана или дан раније, остале без својих најмилијих. Те стравичне ноћи отишле је у не поврат моје дјетињство и — ако се тако може рећи — за тих неколико часова ја и моји вршњаци смо одрасти. Стигли смо у Котор. Да ли су нас негде затварали или смо зору дочекали у камиону, потпуно ми се избрисало из сјећања. Знам само да смо освајали на Которској риви и да су нас, као оно синоћ у камионе, сада угурали на једну трабакулу. Затим — старији су наслубијивали правац — запловили смо ка Мамули, још једном „споменику“ црно-жути монархије.

„Прихватила“ нас је овал на тврђава, сва у волтовима, са решеткама и ћелијама које су све одреда проширијавале. Да би нам била онемогућена, чак, и помисао на бјектво, тврђава је била окружена врло дубоким каналом оивиченим каменим плочама.

(Крај у идућем броју)  
Иванница ЛАЛИЋ



## ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА РАЧУНСКИ ЦЕНТАР У ХЕРЦЕГ-НОВОМ

У ХЕРЦЕГ-НОВОМ је недавно потписан са-моуправни споразум о оснивању радне организације „Херцегновски електронски рачунски центар“. Споразум су потписали будући корисници центра а циљ је да се коришћењем врхунске технике и стручних кадрова обезбиједе евидентирање и обрада свих врста података који ће помоћи рационалнијем пословању прије свега туристичке привреде али и свих других грана. Новац је обезбиједила Основна банка из Херцег-Новог, а очекује се да ће центар почетком идуће године.

### ТИВАТ: СТИГЛИ ПРВИ ГОСТИ

Туристи су ове зиме у Тивту претекли листе. Знатно раније него што се очекивало, до-ласком првих иностраних гостију обиљежен је почетак овогодишње туристичке сезоне. Први гости из западне Европе стигли су у хотел „Мимоза“ посредством туристичке агенције „Авиотурист“ из Марибора.

Извјештаји иностраних туристичких агенција већ показују да је интересовање за тиватске хотеле веома добро и да ће посјета ове сезоне бити боља од прошлогодишње.

### ТУРИСТИЧКА МОНОГРАФИЈА ЦЕТИЊА

Ускоро из штампе излази публикација која ће умногоме употребити туристичку понуду це-тињских музеја. Ријеч је о туристичкој колор-монографији града Цетиња чији су издавачи београдско Удружење за његовање револуционарних традиција и културно-историјског на-сеља „Вељко Влаховић“ и РО „Музеји Це-тиња“. Књига ће имати 128 страна и 120 илустрација и биће штампана на шест језика у тиражу од 90.000 примјерака.

С. Г.

### У „ХОТЕЛИМА БЕЧИЋКА ПЛАЖА“

## КОРАК НАПРИЈЕД

\* ОТВАРАЊЕ ХОТЕЛА ПОЧЕТКОМ АПРИЛА \* ПОЈЕДИНИ ОБЈЕКТИ ПРОДАТИ 180 ДАНА

У ХОТЕЛСКОМ ГРАДУ са 2.500 кревета, у Бечићима, очекују успјешну пословну годину. Капије хотела почеће да се отварају већ у првој половини априла, а њихово коришћење уговорено је на 180 дана. Најброжнији посетиоци биће туристи из СР Њемачке, више него прошле године, чак 38 одсто. Други по бројности биће гости из Велике Британије. За домаће туристе остављено је свега десет одсто лежаја.

Иначе, резултати пословња прошле године били су добри. Акумулација износи 210 милиона динара и чита-ва ће се уложити у проширење неких кухиња и ресторана. Заједно са трговинском организацијом „Јадран“ из Бујева, у хотелском комплексу су уредиће се и опремити ми-ни-маркет, добиће се нови фризерски салон и преуређиће се игралишта за тенис.

Све то говори да је у овој највећој организацији удруженог рада у саставу „Мон-тенегротуриста“ учињен још један значајан корак на проширењу и обогаћивању туристичке понуде, а све ове новине учиниће да се створе услови за повећање дохотка и јачање материјалне базе у овом по много чему узорном колективу.

Д. Н.

БУДВА НА „САРАЈЕВСКОЈ ЗИМИ 86“

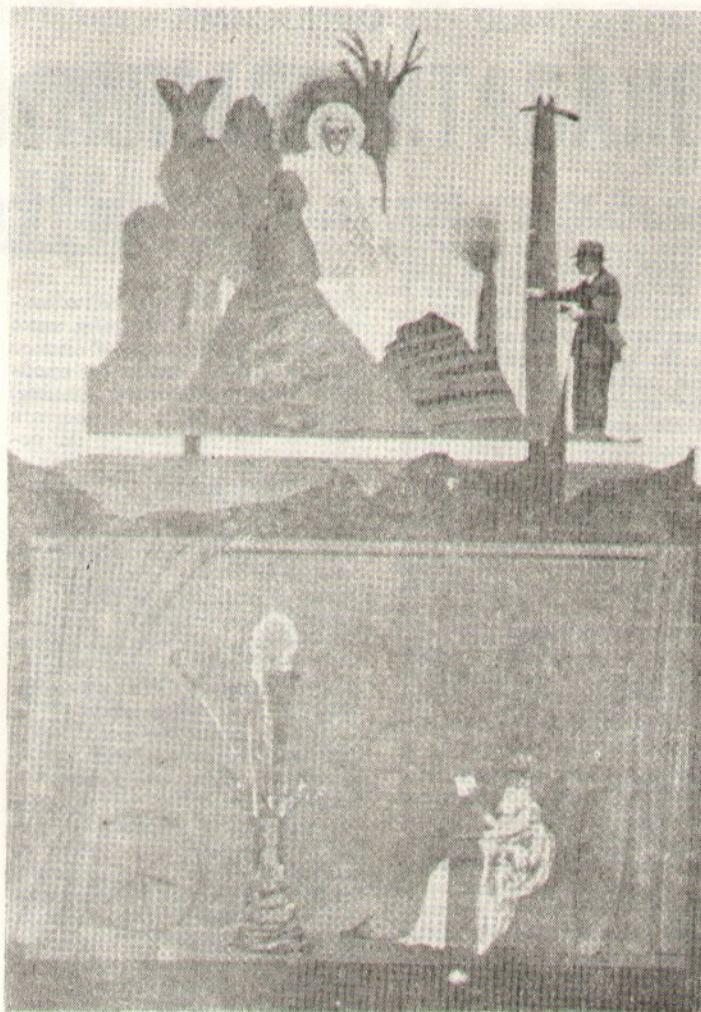
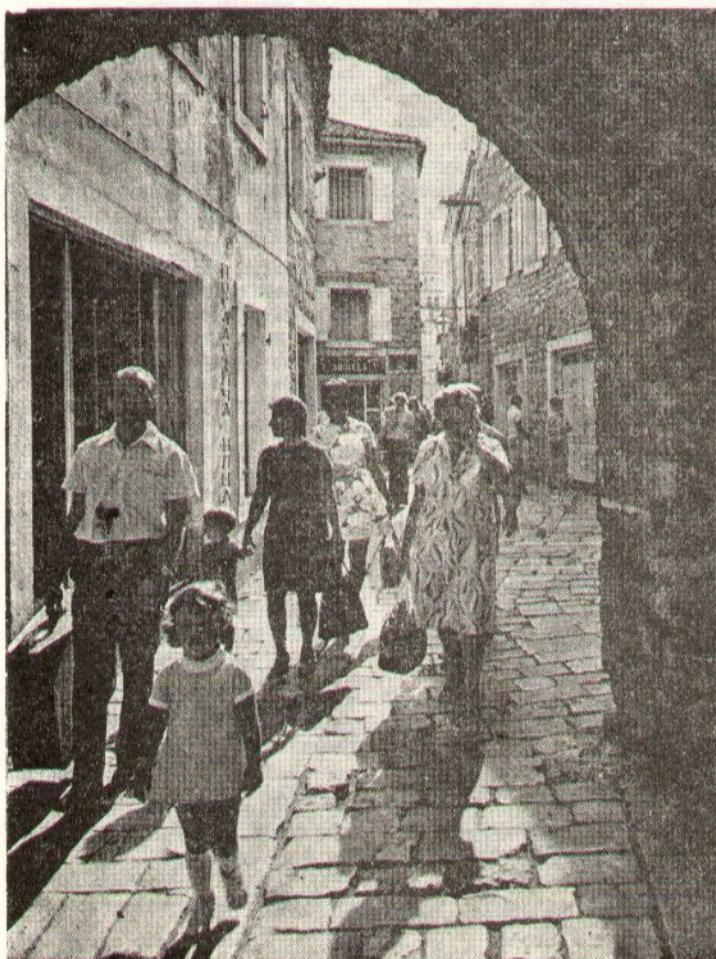
## УСПЈЕЛО ПРЕДСТАВЉАЊЕ

ОД 28. ФЕБРУАРА ДО 20. марта Будва се са више про-  
грамом представила на „Сарајевској зими 86“. Учешће Бу-  
две на овој културно-забав-  
ној и спортској манифеста-  
цији Сарајева, која је од одр-  
жавања Зимских олимпиј-  
ских игара 1984. године по-  
стала традиционална, органи-  
затори су оценили као усп-  
јело. То се видјело и по за-  
паженом публицитету у сред-  
ствима информисања који је  
дат представљању Будве.

На конференцији за штам-  
пу, одржаној у хотелу „Ев-  
ропа“, изражена је жеља да  
Будва убудуће редовно учес-  
твује на овој смотри. Сара-  
јево ће се, такође, сваке го-  
дине, за разноврсним при-  
редбама и наступима пред-  
стављати у Будви. Израже-  
на је обострана жеља да се  
учине први кораци на учи-  
пређењу туристичке сарад-  
ње, јер, речено је, у Босни и  
Херцеговини влада велико  
интересовање за Црногор-  
ско приморје. Томе ће, свака  
ко, највише допристијети пла-  
нирано отварање пословнице  
„Монтенегротуриста“ у Сара-  
јеву, затим организоване  
представљање туристичке по-  
нуде Црне Горе на сарајев-  
ској туристичкој берзи, бо-  
ља сарадња туристичких дру-  
штвених организација два  
града и, посебно, заједничко  
вођење туристичких наступа  
од стране „Монтенегротури-  
ста“ и сарајевског ЕХОС-а.

Први наступ Будве био је  
у Дому младих у Скендери-  
ји где је одржано забавно  
вече. У програму су насту-  
пили женска и мушки кла-  
па „Хармонија“ и „Кадмо“.

Драгослав НОВАКОВИЋ



Са изложбе у модерној галерији

## Графика Волтера Аскина

ПОШТОВАОЦИ ЛИКОВНЕ УМЈЕТНОСТИ су у будванској Модерној галерији, крајем фебруара и у првој половини марта, имали прилику да упознају графике једног од успјешнијих савремених америчких умјетника Волтера Аскина, професора умјетности на Државном универзитету Калифорније у Лос Анђелесу. Поред низа запажених успјеха постигнутих презентирањем своје умјетничке личности кроз графичке радове, Аскин се још ликовно изражавао и сликарством у уљу, цртежом, скулптуром и илустрацијом књига. Његови радови налазе се у сталним збиркама Музеја Модерне умјетности и Витни музеја у Њујорку, Институту модерне умјетности и Музеју града Лос Анђелеса, Дејанг музеју, Музеју савремене умјетности у Сан Франциску, Националном музеју лијепих умјетности у Мексику Ситију, и др.

Посљедњих година излагао је графике на Међународном Бијеналу графике умјетности у Јубљани (1983), Петом међународном Бијеналу графике у Белгији (1984) и на изложби „Графичари са Берклија“ у Токију (1985). Сарадња са мајсторима чувених графичких радионица „Келпра Студио“ (Лондон), „Тамаринд Институте“ (Њу Мексико), Кренбрушка академија умјетности (Мичиген) и др., свакако је утицала на изванредну ефектност техничке обраде Аскинових графика.

Модерна галерија Културног центра Будва, у са-  
радњи са Америчким културним центром из Тито-  
града, приредила је прву југословенску самосталну  
изложбу овог умјетника. У изложбеном простору  
Модерне галерије, Аскин се представио са шеснаест  
графичких радова, од којих су три изведена у гра-  
фичкој техници сито штампе, а остали у технички  
литографије. Умијећем искусног ствараоца, у датим  
радовима Аскин значачки користи предности обије  
графичке технике, те на интересантан и разнолик  
начин изражава своје особене умјетничке визије.  
Коришћењем интензивних колористичких нијанса,  
умјетник, већ на први поглед, привлачи посматрача,  
да би га одмах затим навео на дубље доживљавање  
спретно изведенih и повезаних детаља у којима ује-  
дињује надреално и исконско, откривајући истодоб-  
но њихову формалну и садржајну близост. Вјеш-  
тим комбиновањем и уклапањем разнородних еле-  
мената архитектуре, пејзажа, ентеријера, антропоид-  
них и анималистичких форми, ликове, митских сим-  
бола и обичних предмета, Аскин постиже упечатљи-  
ву хармоничност којом плијени и истовремено остав-  
ља утисак снажне умјетничке личности.

Луција ЈЕЛУШИЋ

## НАШЕ НАРАВИ

ГОВОРИ СЕ да је неким просветним ра-  
дницима смањен лич-  
ни доходак у јеку по-  
већања цијена.

Узрок је у томе, што су на фолклорним вје-  
жбама превисоко ска-  
кали, па су пробили  
„плафон“.

Пошто прошле годи-  
не не нијесу устрошили  
предвиђене девизне  
квоте, Новосађани су  
увезли неколико фуд-  
балера из сусједних др-  
жава.

Будвани су били  
скромнији па су увез-  
ли фудбалере из сус-  
једне републике, а за  
остатак неутрошених  
девиза „љетоваће“ у  
Пакрацу.

Што мислите о  
новом поскупљењу ка-  
фе?

— Ја ништа.

— Како ништа?

— Већ двије године  
пијем кафу „индирект  
но“.

— То још нијесам  
чуо да се кафа може  
пити индиректно!

— Пијем преко мо-  
јих мјесних делегата,  
који на састанцима по-  
ред осталог, млате и  
кафу.

Поводом великог по-  
скупљења сезонских  
лежаја у Будви буње-  
се грађани из поједи-  
них крајева Југосла-  
вије.

Свима који протесту-  
ју, поручује један гра-  
ђанин Будве (који уз-  
гред буди речено из-  
најмљује око 30 кре-  
вета):

— Баш из тих гра-  
дова из којих протесту-  
ју одријеше нам кожу  
сталним повећањем ци-  
јена прехранбених про-  
извода, па бар да ми  
њих ухватимо на „спа-  
вању“.

Никша ФАБРИС

МУЗЕЈ СОЦИЈАЛИСТИЧ-  
КЕ РЕВОЛУЦИЈЕ КОТОР  
врши откуп или прима на  
поклон: све врсте предмета,  
писаних докумената и сл. ко-  
ји се односе на догађаје и  
личности из револуционарне  
прошлости Боке Которске и  
Будве, почев од XVIII вије-  
ка, па до данас.

Заинтересовани се могу об-  
ратити на телефоне: (082)  
25-177 и 25-946 или на адре-  
су: Музеј социјалистичке ре-  
волуције, Котор, поштански  
фах 88.

## ОМЛАДИНЦИ НА КОНГРЕСУ

## ВИШЕ БРИГЕ О МЛАДИМА

МЕЂУ НАЈМЛАДИМ ДЕЛЕГАТИМА на Деветом конгресу Савеза комуниста Црне Горе биће Рајка Краповић из Будве. За делегата је изабрана, како је наглашено у образложењу за њено кандидовање, као прије свега, запажени дугогодишњи омладински активиста. Завршила је Средњу туристичку школу у Будви, а већ двије године у пословници „Југотурса“ у Будви води се — као привремено запослена.

— Не смета ми што, ето, и послије дviјe године по завршетку школовања и стицања звања туристичког техничара, немам још стално радно место. То је судбина многих из моје генерације који су пошли на туристичка занимања. Смета ми, каже она, када при запошљавању предност добијају они „прекобројни“. Јер, за некога је интервенисао отац, за другога стриц или ујак, а они који су испуњавали услове остали су кратких рукава. Такве и сличне појаве младима посебно сметају, због тога се љуте, нажалост, одговорни се тим „ситницама“ много не баве, додаје она.

Или, други пример, истиче Рајка: — Када треба да саставимо бригаду за радну акцију шаљу нам се позиви, дају обећања и подршке да истрајемо, па да ће све бити у реду. Догађало се да, када се бригадири врате у организацију у којој су запослени, да им се, чак умањују, лични доходи. А, послије се одговорни другови чуде када не може да се формира бригада за радну акцију.

— Услови за рад младих у Будви више су него лоши. Прво, немамо мјесто за окупљање и због тога смо добрим дијелом ван друштвених токова. А, Будва би морала и могла да омогући младима пристојан кутак за договарања и развијања друштвених активности, додаје на kraју наш саговорник.

Д. Новаковић

## ИЗГРАДЊА СРЕДЊОШКОЛСКОГ ЦЕНТРА

## ОД СЕПТЕМБРА У НОВОЈ ЗГРАДИ

ПОСЛИЈЕ СЕДАМ ГОДИНА ишчекивања и рада у тешким условима, сљедећу школску годину наши средњошколци ће почети у новој згради. Радови које изводи ГРО „Интеграл“ из Суботице, теку по плану: грађевинари ће свој посао завршити почетком априла, а затим ће се приступити уређењу и опремању објекта.

— Наредну школску годину почећемо у новој згради која ће имати потребне кабинете, наставна средства и друге садржаје, што ће је

В. М. С.

учинити једном од најсавременијих на овом подручју. Тиме ће се створити повољни услови за одвијање наставе, које досад нијесмо имали, каже Михаило Бацковић, директор Центра.

Изградња Средњошколског центра подијељена је у два фазе: У првој ће се градити само зграда школе, по вршине 3.350 квадратних метара, а у другој (радови трећа ускоро да почну) угостиљско-стамбени дио (интернат), ресторан и спортска сала.

— Ух, брате — зачуди се Милојица — а какво лије тек дуго!

Забринуте душе Доброг Народа дали су већ одговор на постављено питање. Тако, на пример, можемо прочитати и овакве ствари:

„Наиме, ми смо на примеру рок-музике приказали механизам субверзивне стратегије сила опсесија модерног Запада, која има као циљ одржавање или ширење њиховог „мултинационалног доминиона“. (Драгош Клаић — рок култура). Што би на језику приступачно младима, отприлике, гласило овако: „Пазите се, клиници, „трули“ Запад ће вас прогулати и од вас направити крепе!“

мају смјелост да тврде како је рок несумњиво ових година постао умјетност и он је, управо данас, једини облик модерног изражавања на коме се могу научити сви елементи умјетности, исти они по којима се као умјетност дефинише сликарство авангарде XX вијека, или њемачки филмски експресионизам. (Богдан Тирнанић — временска капсула — рок рол).

Нешто не мирише: с једне стране — механизам субверзивне стратегије, опсесија, до минација, а с друге стране — наилазимо на рок као умјетност.

## МУЗИКА

## О РОКУ И ...

Али, ја ипак хоћу нешто да кажем, па макар се то налазило и с ону страну рока. Уосталом наметнуто питање захтијева прије „метафизично“ него музичко објашњење.

Шта је рок?

Немам појма. А слушај сад ово...

Heavy метал у Клаићевој верзији постаје Heavy Metal тајл, а рок публика маса глувих, нијемих и слијепих ждерача порука смишљених у лабораторијама вјештих манипулатора род бизниса.

Насупрот томе, појединачне заблуде душе и даље и

Инакон свега — дали је рок умјетност? Јесте!

Дали је рок манипулација? Јесте!

Супротности изгледају да се љубе, али да ли је сваки пољубац онај прави?

Не знам, човјече!

Стави своју омиљену плочу на грамофон...

Радоје ЂУРОВИЋ

## ШАЛЕ И ДОСЈЕТКЕ

## ПРОМАШАЈ

Шеф хотелског оркестра приђе столу за којим су сједјели војници Идриз, Хасан и Милан.

— Извините ако сметам, да ли сте ви наручили Паганинија? — упита музичар учтиво.

— Ма, јок — одговори му Хасан — ми смо наручили ћевапе!

## ЦИЈЕНА

— Чудно, заиста чудно! — изјави Миле. — У последње вријеме запажам да су жене у овом граду већином ружне!

— Зашто би то било чудно? — јави се Вићентије. — Зар не знаш да је козметика у последње вријеме поскупљивала неколико пута.

## СИГНАЛИЗАЦИЈА

Војник — саобраћајац Аџо заустави возило ради контроле. Пошто констатова да је документација уредна, поче да прегледа сигнализацију.

— Теби је сигнализација неисправна! — дозвијену Аџо возачу Милојици. — Кад палиш „позиције“, код тебе је кратко, а код палиш кратко, код тебе је дуго!

— Ух, брате — зачуди се Милојица — а какво лије тек дуго!

## ИСТИНА

Панто се љутито обраћа Драгојлу:

— Слушај ти, друшкане, прије пет мјесеци посудио сам ти 1.000 динара. Изјавио си да су ти паре потребне за кратко вријеме, а отада нећеш ни да кажеш зашто ми их не враћаш!

— Вјеруј, брале, онда сам ти рекао истину. Твоју хиљадарку потрошио сам за непуна два сата!

## УПОРНОСТ

Пролазећи кроз парк, војник Станко нађе поред дјевојке која је сама сједјела на клупи.

— Чекате ли младића? — добаци јој Станко знатиљечно.

— Да, већ 26 година! — одврати му дјевојка сјетно.

## СВЈЕДОК

— Ноћас сам сањао да Анте и ја шетамо са двије лијепе плавојке — изјави Хусо.

— Ма, немој ми рећи! — рече провокативно Мехо.

— Ако не вјерујеш мени, питај Анта! — љутну се Хусо.





не Горе и Будве нашли сред ства да све овако добро при преме. У Југославији, у овом тренутку — то је моје мишљење — то нико није могао овако урадити.

И учесници турнира изнели су ријечи хвале.

— Без имало куртоаџије кајем: у Будви сам се лијепо осјећао јер су домаћини заиста све учинили да имамо одличне услове за игру, каже велемајстор Драгутин Шаховић. — Публика је дивна: она се разумије у шаху, многи су пратили партије током свих пет часова игре, дискретно су навијали. И ја сам у Будви имао доста навијача што ме је пријатно изненадило, јер сам тек други пут играо у Црној Гори.

Организација турнира је заиста заслужила високу оцјену. Мислим да смо се и ми добрим играма одујшили навијачима да их нисмо разочарали. Будва ће ми остати у веома лијепој успомени.

Др Митар Љубиша, љекар шампионата, иначе велики заљубљеник у ову игру, каже:

— Током зиме у Будви се много игра шах. Шампионат који је управо завршен био је прилика да многи овде провјере своја знања, да их удовуше, да навијају за своје љубимце. Мислим да је и шахистима било пријатно да играју пред препуним гледа лиштем у којем сједе они који разумију шах.

### У БУДВИ ЗАВРШЕН ШАМПИОНАТ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ШАХУ

## ДОМАЋИНУ ВЕЛЕМАЈСТОРСКИ БАЛ

\* ПРЕГРШТ КОМПЛИМЕНТА ДОМАЋИНIMA И ОРГАНИЗATORIMA ОВЕ СПОРТСКЕ ПРИРЕДБЕ

тате 41. сениорског шампионата Југославије — учеснике је то у наредном броју. Овога пута рећи ћемо нешто више о домаћинима турнира, о томе како је Будва жијела за шах, како је за организацију ове приредбе добила прегршт комплимената од учесника шампионата.

— Обишао сам много мјеста у земљи и свијету, углавном водећи шахисте, али овако нешто писам доживио, рекао нам је Петру Србу, генерални секретар „Гоше“ из Смедеревске Паланке у којој између осталих играју Драган Барлов, Мишо Цебало и други велемајстори, велики заљубљеник у ову игру и њен добар познавалац. — Домаћини су овај шампионат организовали на европском нивоу — заслужили су за то велемајсторски бал. Имали смо изванредан смештај, хотелско особље је као ријетко где друго љубазно, организатори су се трудили да играчима ништа не засмеје током игре. Просто се питај одакле су у овој беспарицији шаховски радници Цр-

Загребачки велемајстор Мишо Цебало је играо прије пет година на зонском турниру за првенство свијета у Бечијима и поново је био у Будви.



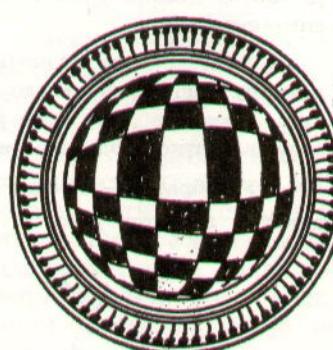
Славолуб Марјановић

— У Бечијима је било лијепо, турнир је одржан у vrijeme kada је још трајала сезона купања. Овде је све било беспријекорно организовано. Једина замјерка — била је много кише.

Славолуб Марјановић, прошлогодишњи шампион нам је рекао:

Будва итекако има искуства у организовању великих спортских такмичења, па и шаховских турнира. У јулу 1963. године овде је одржано свјетско студентско шаховско првенство, а прије пет година и зонски турнир за првенство свијета.

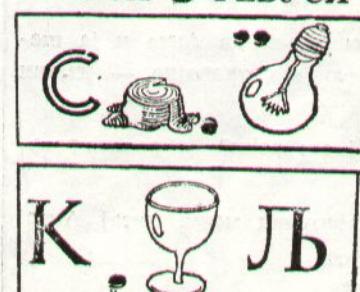
— Настојали смо да трећи велики турнир организујемо још боле него претходна два, каже Богољуб Рађеновић, секретар Туристичког савеза Будве, који је био један од организатора шампионата. — Имали смо времена за припреме, обавили смо их вељано и током турнира све је текло према плану. Вели-



ку помоћ су нам пружили угоститељи „Авале“ који су рецимо за учеснике турнира одобрили снижено цијене парсона и учинили друге напоре да све протекне у најбољем реду.

С. Грегорић

### РЕБУСИ ● РЕБУСИ ● РЕБУСИ ● РЕБУСИ



## ТЕНИС СВЕ ПОПУЛАРНИЈИ

Поред фудбала, одбојке и ватерпола у Будви један спорт постаје све популарнији. Ријеч је о тенису, који посљедњих година све више привлачи пажњу будванске омладине, а ни „старији“ нису ријетки гости, на теренским игралиштима.

Тениски терени „Словенске плаже“ претијесни су ових дана да приме све заљубљенике овог спорта, па се често чека на ред за неколико гемова.

Највјернији „гост“ тениских терена је свакако Борис Чучка који свакодневно проводи по неколико сати спремајући се за наредно сениорско првенство наше републике, које ће се у мају одржати у Будви.

Услови, за некакав организован рад, или тренинг, не постоје. Из „Словенске плаже“ нам излазе у сусрет, и то зими, па то вријеме максимално користимо, а љети се сналазимо како ко зна — каже Борис Чучка, јуниорски првак Црне Горе, у сезони 1983/84. Иначе, у Будви постоји Тениски клуб „Будва“, основан августа, 1984. и броји четрдесет чланова. „Будва“ је до сада два пута учествовала на екипним првенствима наше републике — 1983. су били трећи, а 1985. четврти. Тениски клуб „Будва“ у сарадњи са „Словенском плажом“ биће у мају домаћин најбољим екипама наше републике, а у јулу „гостиће“ сениоре. Екипа „Будве“ (Горан Вуксановић, Драган Павићевић, Зоран Јевановић, Лала Вујовић, Борис Чучка и Милија Миловановић), марљиво се припрема за предстојеће такмичење, а због великог интересовања младих за овај спорт, тенски радници клуба, планирају да отворе школу тениса, у чијем би раду учествовао и савезни тренер Душан Арменулић.

Изградњом неколико тениских терена у оквиру спортског центра, створиће се услови да овај спорт добије још више на масовности и популарности.

Бранко ПОПОВИЋ

### НАША АНКЕТА

## ШТА МИСЛИТЕ О САМОДОПРИНОСУ?

МИЛА МАРИНКОВИЋ, тим парана ради, нема информација о томе.

СЛАВКО ЛАГАТОР, рецепционер хотела „Белви“ Бечићи:

У Будви је дosta објеката изграђено средставима самодоприноса грађана. Но, у посљедње вријеме као да постоји извјесна резерва према том на чину финансирања грађења важних објеката. Тако рецимо, прије десет година није успио референдум за увођење самодоприноса за изградњу средњошколског центра и још неких важних објеката.

Лично бих гласала за сваки самодопринос, али под условом да се тачно зна када иде сваки динар. Ми у пракси радијмо овако: док траје акција за увођење самодоприноса сви су на ногама, а када се он изгласа замју све приче око тога. Нико не зна шта се са

Б. ПОПОВИЋ